

АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНА АНКЕТА ПРЕЗ МЕСЕЦ ОКТОМВРИ ВЪВ ВРЪЗКА С ТОРМОЗА МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ В УЧИЛИЩЕ

ОБОБЩЕНИ РЕЗУЛТАТИ

Оценката на тормоза в СУ „Васил Левски“ е направена посредством анкетно проучване на 331 ученика от V до XII клас, като 58,2% от тях са момчета, а 41,8 % са момичета. За оценката е използван приложеният към Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище **въпросник** на проф. Пламен Калчев (2003).

Анкетното проучване отговаря на следните въпроси:

✓ Кои видове и какви форми на тормоз има в училище?

В двете групи изследвани деца най-често прилаганата форма на тормоз е „блъскането и удريانето на другите деца“ - 62.4%, „обиждат ги, псуват ги, измислят им неприлични прякори“ - 60.9%. Като форма на тормоз 57.8 % от анкетираните ученици определят „дразненето“, „заплашват ги“ - 40.7%, „взимат им от нещата“ - 33.2%, „говоренето зад гърба и разпространяването на неверни неща, клюки“ са отговорили 38.2% от анкетираните ученици, „изнудват ги“ - 25.8%, „настройват другите ученици срещу тях“ - 28.3% , „искат им пари“ - 23%, „пишат обидни неща в социалните мрежи, качват неприлични снимки или материали в социалните мрежи“ - 14%, „изпращат неприлични имейли или SMS-си“ - 7.1%, другите отговори са под 5%.

✓ Кои са участниците?

В резултатите от анкетата се очертават четири основни позиции на участници в тормоза в училище- „Аз- тормозен“, „Друг- тормозен“, „Аз- тормозещ“, „Друг- тормозещ“. От тези позиции резултатите могат да бъдат обобщени по следния начин:

- Определили се като **Аз-тормозен** са едва 30.2 % от анкетираните.
- Образът на „**Друг- тормозен**“ е най-очертан. 61.1 % от анкетираните споделят, че често стават свидетели на тормоз над друго дете, учениците са споделили, че всеки ден виждат някаква форма на тормоз над друг ученик.

- Също така ясно очертан е образът на „Друг тормозещ“ - 71.1 % от децата не определят себе си като хора, които упражняват тормоз над други. По-скоро учениците признават, че са свидетели на тормоз, а не жертва.
- Анкетата очертава и образа на **тормозещия** - учениците споделят, че това е съученик от техния клас, по-често това са момчетата, но в не малък процент се споделя, че момчета и момичета заедно тормозят други деца. Това се подкрепя и от отговорите на въпроса „ако се случва да те тормозят, то децата бяха“:
 - 10.4 % отговарят, че ученик сам осъществява тормоз над друг ученик;
 - според 7.9 % с тормозещият има други деца, но те само гледат;
 - и за 14.8 % от анкетираните - с тормозещият има други деца, които също тормозят.

Тези проценти отново показват, че според учениците, те стават свидетели на ситуации на тормоз. Почти наравно обаче са подредени тези, които сами тормозят и тези, които са в група.

✓ **Споделянето на проблема**

Като цяло над 65% от анкетираните ученици твърдо заявяват, че досега не са били тормозени по никакъв начин. На определилите себе си като тормозени е дадена възможност да посочат на кого са споделили за проблема. Най-високият процент – 9,5% ученици, които не са споделили с никого, на второ място 7.4% са отговорили, че са споделили с учител. На трето място биха споделили с 6.4% споделят с родителите си, 5.5% споделят с приятели. Когато учениците станат свидетели на тормоз, упражнен върху друг ученик, в 30.9% биха се намесили и защитили човека, когото бива тормозен, 29.7% биха съобщили на учител, 11.9% биха се отдалечили, а 9.7% споделят, че няма да направят нищо, но биха наблюдавали случващото се.

По-голям е процента с положителен ефект от споделянето – 15.1%.

✓ **Къде са местата, на които се случва тормоза?**

Като основно място за проявите на тормоз учениците са посочили коридорите – 67.6 %. На второ място е посочено в двора на училище – 57.3%. На трето място – класната стая – 49.2%, на четвърто пред стола – 33%, а в тоалетните са споделили 26.2% от анкетираните ученици.

Като цяло цифрите и процентите могат да обобщят следната картина:

Според анкетираните ученици в училище тормоз преобладава във вербална форма. Най-голям е процентът на тези, които не са тормозени, а са станали свидетели на тормоз, по-малък е на тези, които тормозят и на тези, които са тормозени. Прави впечатление, че при някои случаи на тормоз, децата пасивно наблюдават агресора и жертвата. Споделянето с приятели е по-скоро обмяна на информация и обсъждане на случки, а не търсене на помощ. Така тормозът се приема като норма. Приет като такава децата не вярват, че споделяйки нещо ще се промени. Тормозът е форма на общуване, към която болшинството се приспособява и приема. Когато не е в рязко противоречие с

реда и добрите норми на общуване, а е ежедневие и когато за него не се споделя със значими възрастни, той остава ненаказуем.

Препоръки:

1. Педагогическите специалисти да разяснят понятието „тормоз“ и видовете, за да не бъркат учениците обикновена закачка или игра с „тормоз“.
2. Да се обръща повече внимание от педагогическите специалисти на учениците, за да се чувстват значими, уважавани и обичани чрез постоянна комуникация;
3. В часовете на класа учениците да бъдат обучавани да осмислят и разбират какво всъщност преживяват в ситуация на агресия от страна на възрастен или съученик и как да реагират адекватно на преживяното, така че да не нараняват себе си или другите, да изразяват възможно най-приемливо импулсите, които са провокирани от агресивни и конфликтни ситуации. Формиране у учениците нагласа, относно това, че агресията наранява, с примери от живота. Обсъждане на лоши постъпки, на които са станали неволни свидетели. Търсене на алтернативи;
4. Създаване на възможности за включване в извънкласни, извънучилищни дейности и доброволчески инициативи, съобразени с интересите и потребностите на учениците: Пловдив 2019 – Европейска столица на културата, Маратон Пловдив, Обучения към БЧК, постоянен достъп на учениците до Клуб за занимания по интереси и тихи игри към училището;
5. Повишаване на компетентността и изграждане на капацитет в учителите и родителите за превенция на агресивни прояви от страна на учениците, чрез провеждане на обучения и семинари, в които да участват и родителите;
6. Дежурства на учителите на местата, където най-често се случва да има проява на тормоз: коридорите и двора на училището;
7. Тренинги и ролеви игри с участието на учениците, с оглед възпитаването на съпричастност, двустранно уважение и зачитане на правата и авторитета на всяка група;
8. Подпомагане на родители и ученици във възстановяване на диалога между тях, като се изключат или ограничат агресивните модели в общуването помежду им;
9. Насърчаване учениците да споделят повече с учители, родители, педагогически съветник и ръководството на училището чрез утвърждаване отношенията на взаимно доверие между учениците и колектива на училището.

Изготвил:

Виолета Дойчева

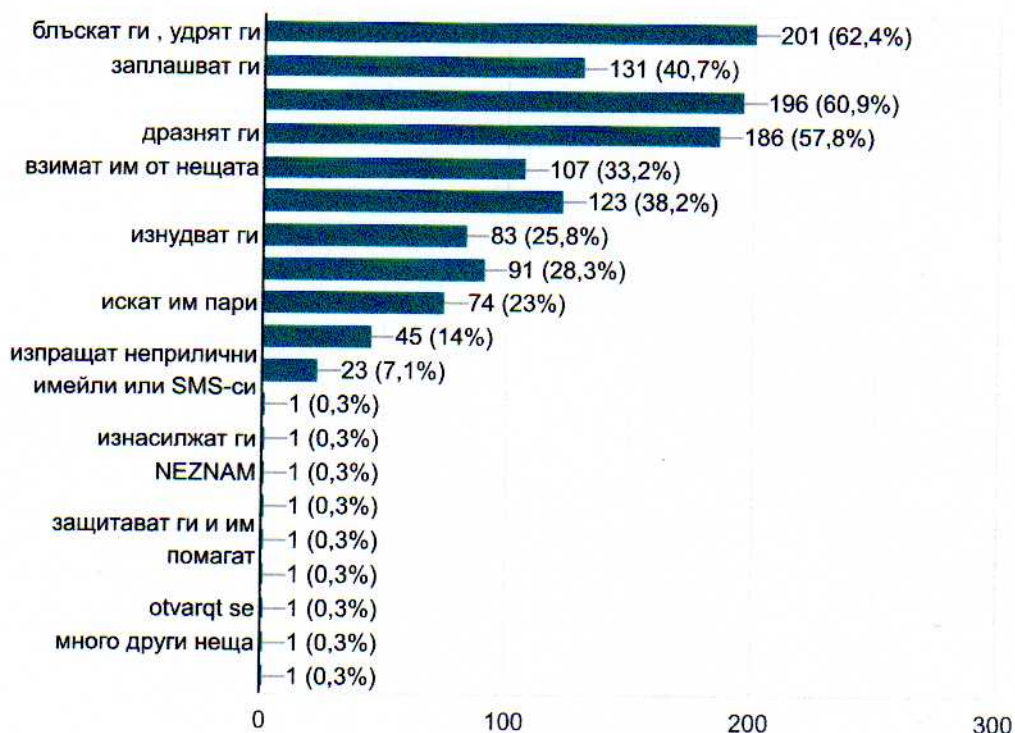
/педагогически съветник/

АНКЕТА ЗА ТОРМОЗА В СПОРТНО УЧИЛИЩЕ "ВАСИЛ ЛЕВСКИ" - ПЛОВДИВ

331 отговора

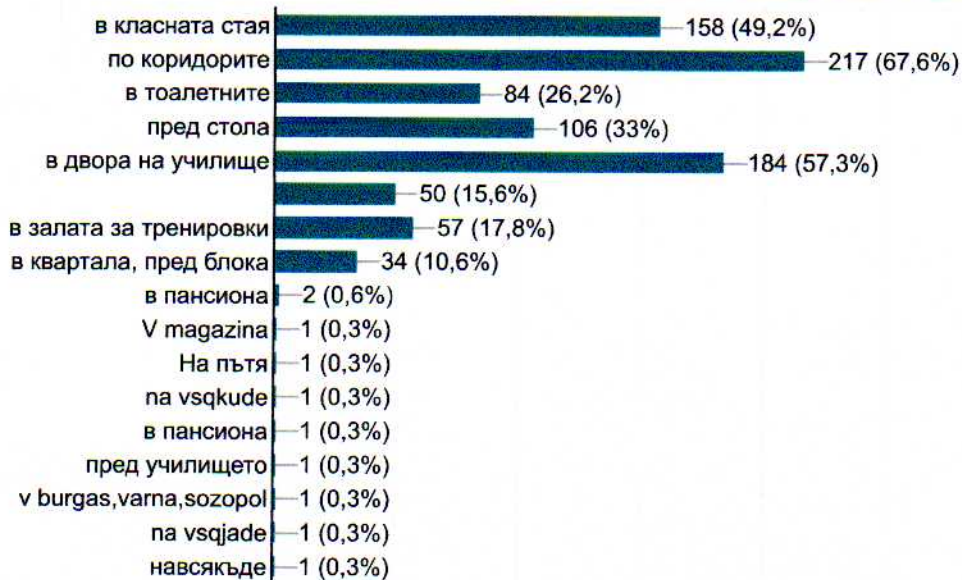
1. В твоето училище какво правят учениците, които тормозят другите ученици?

322 отговора

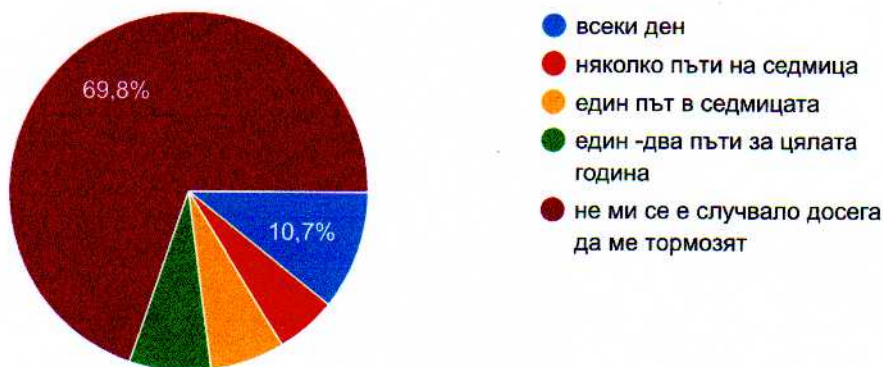
2. Къде се случва да бъдат тормозени най-често учениците?

321 отговора

3. Случвало ли се е теб да те тормозят през тази учебна година?

328 отговора

4. Ако се е случвало да те тормозят, кога започна тормозът?

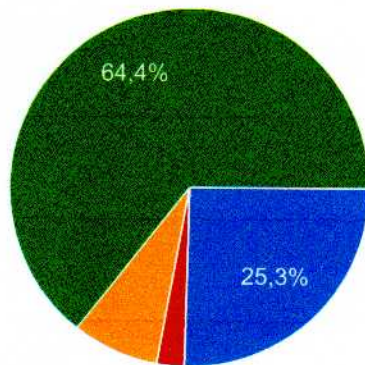
321 отговора

• преди две години

5. Ако се е случвало да те тормозят, тези, които те тормозят бяха?

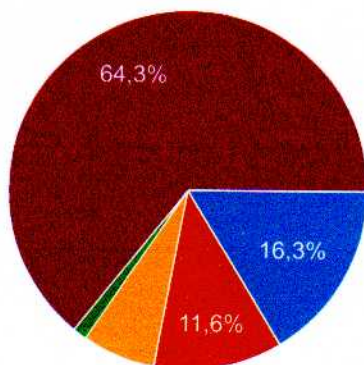
320 отговора

• момчета
• момичета
• и момчета, и момичета
• досега не ми се е случвало да ме тормозят

6. Ако се е случвало да те тормозят, тези ученици са:

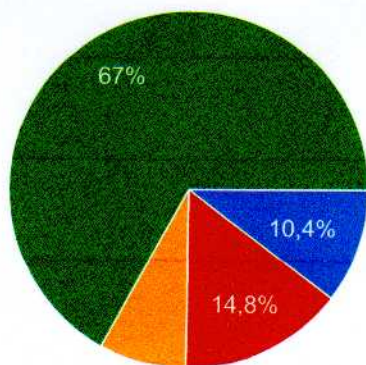
319 отговора

• от твоя клас
• от други класове
• по големи от училище
• от друго училище
• досега не ми се е случвало да ме тормозят

7. Ако се е случвало да те тормозят, този който те тормозеше, беше:

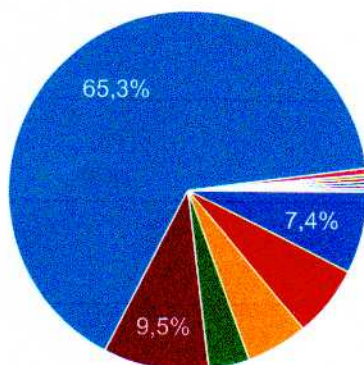
318 отговора

- сам
- с него имаше и други, които също те тормозеха
- с него имаше и други, но те само гледаха
- досега не ми се е случвало да ме тормозят

8. Когато се случи някой да те тормози, ти на кого каза за случая?

326 отговора

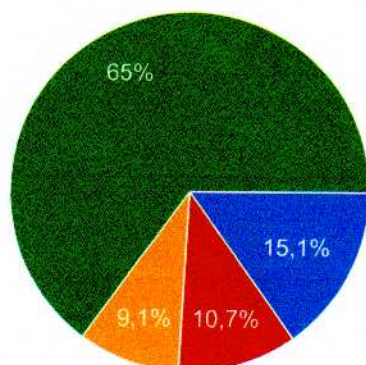

- казах на учител
- казах на родителите си
- казах на приятелите си
- казах на психолога
- не казах на никого
- досега не ми се е случва...
- на тренера
- треньор

1/2

9. Ако си казал на някого, това помогна ли ти, доведе ли до спиране на тормоза?

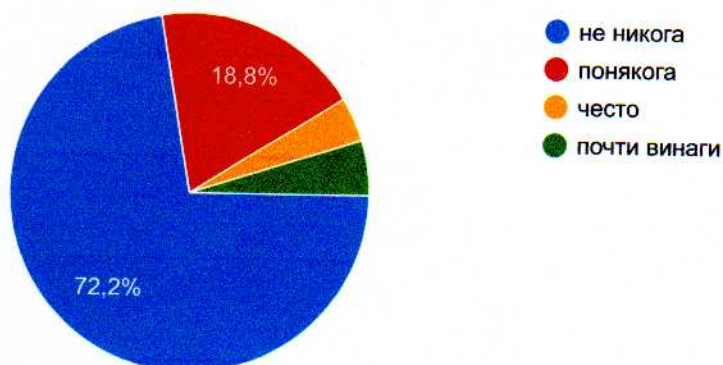
317 отговора

- да помогна ми
- не ми помогна
- не съм казвал на никого
- досега не ми се е случвало да ме тормозят

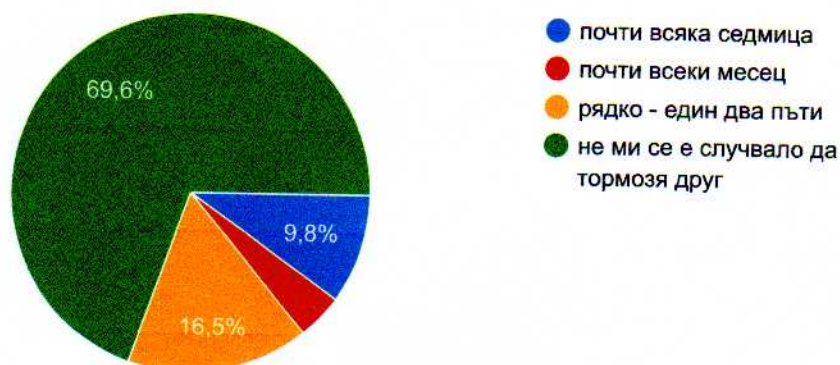
10. Когато отиваш на училище, безпокоиш ли се да не тормозят?

324 отговора

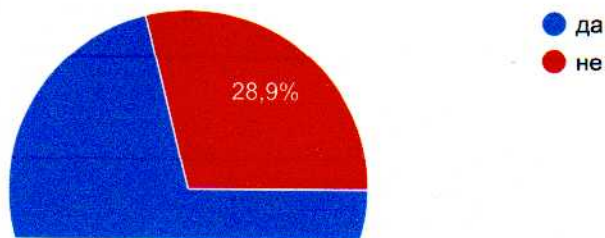
11. Случвало ли се е ти да тормозиш друг ученик през тази учебна година?

316 отговора

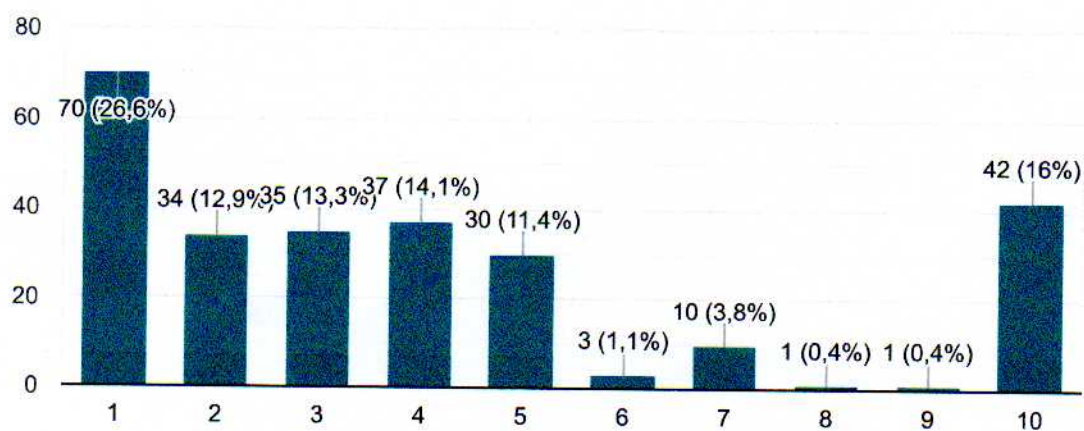
12. Има ли в твоя клас ученици, които тормозят другите?

318 отговора

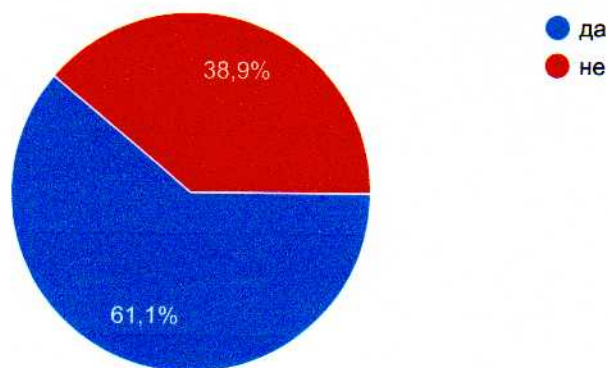
13. Ако има колко са на брой?

263 отговора

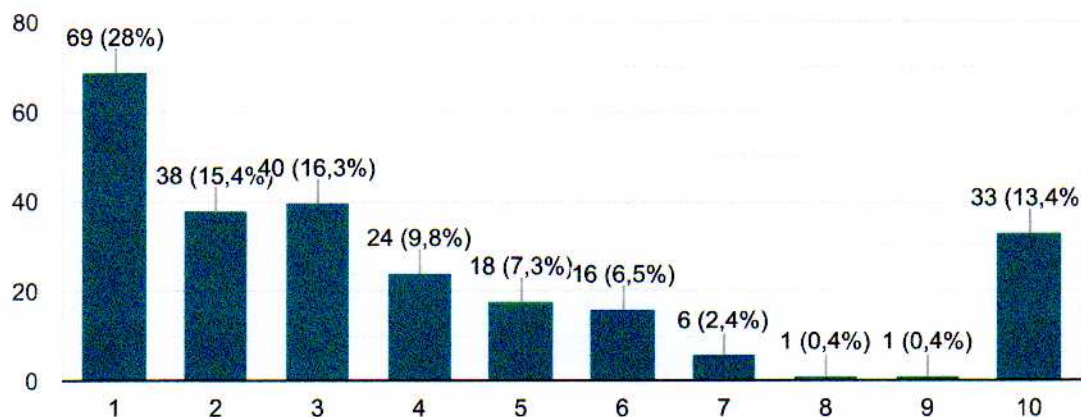
14. Има ли в твоя клас ученици, които често са тормозени от другите?

324 отговора

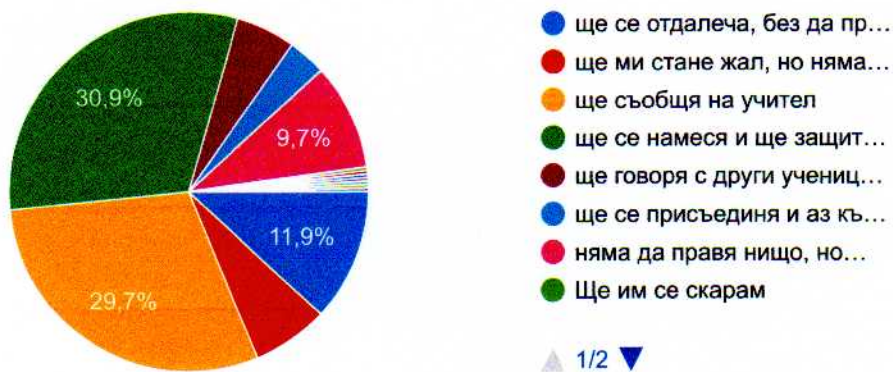
15. Ако има колко са на брой?

246 отговора

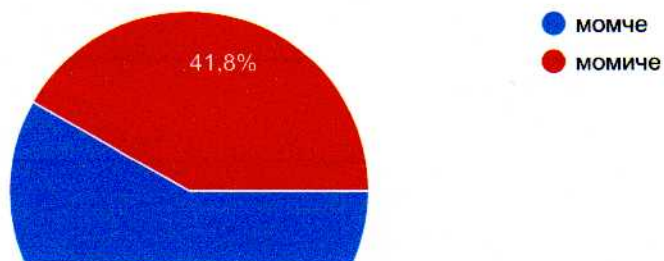
16. Как би постъпил ти, ако видиш някой от твоите съученици да тормози друг?

320 отговора

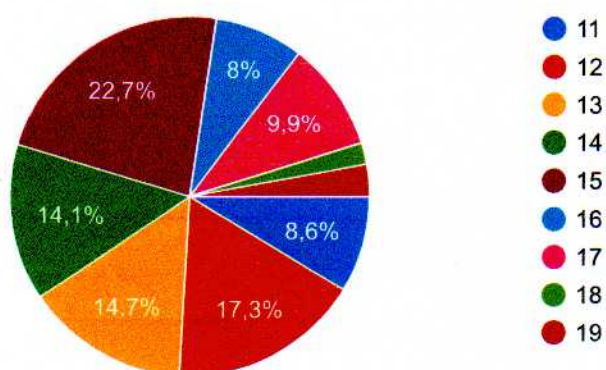
17. Ти си :

323 отговора

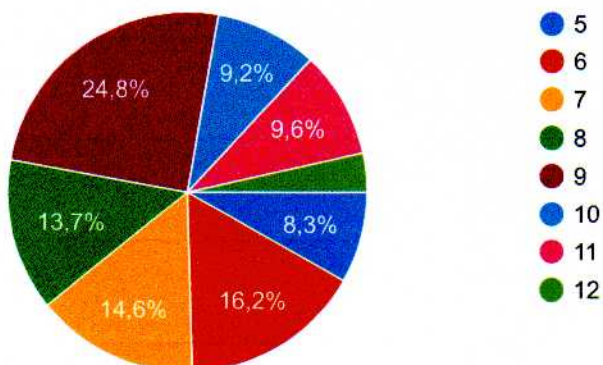
18. Имаш навършени години:

313 отговора

19. Клас

314 отговора

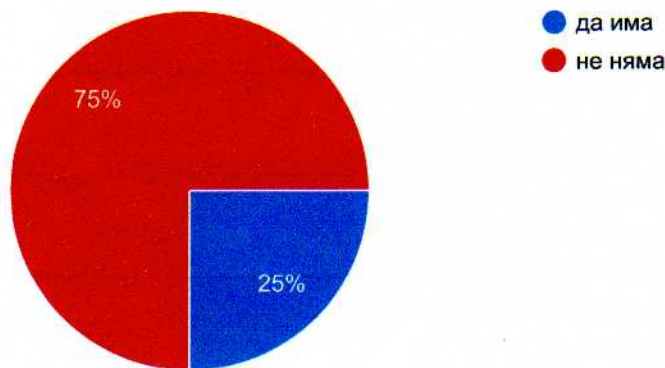

ТОРМОЗЪТ ОТ ВРЪСТНИЦИТЕ В СПОРТНО УЧИЛИЩЕ "ВАСИЛ ЛЕВСКИ" - ПЛОВДИВ ВЪПРОСНИК ЗА УЧИТЕЛЯ

56 отговора

1. Има ли в класа /групата/ Ви деца, които са тревожни, неуверени, изолирани, без приятели?

56 отговора

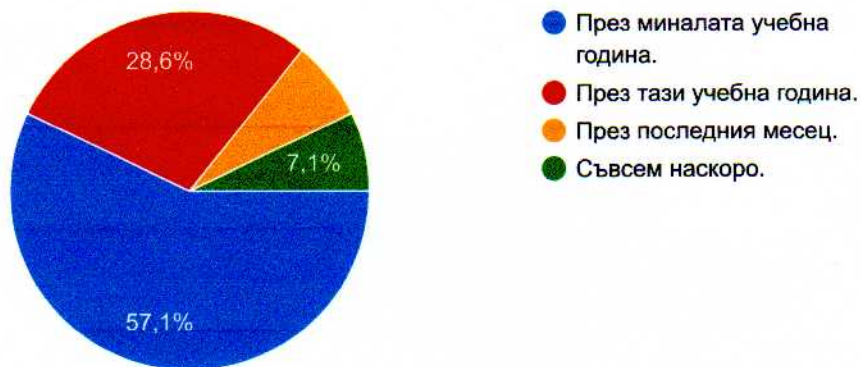

2. Ако има такива деца, как се отнасят останалите към тях? (Може да посочите повече от един отговор.)

37 отговора

3. Ако в класа /групата/ има деца, към които останалите се отнасят зле, кога за пръв път го забелязахте?

28 отговора

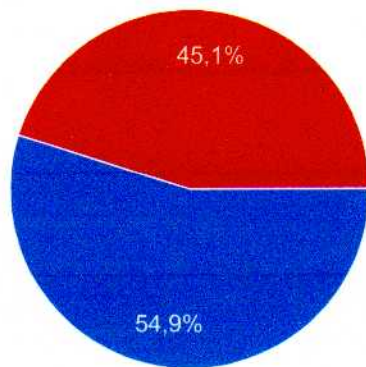
4. Ако имате предвид колко чести и колко сериозни са нещата, които се случват с тези деца, как бихте ги определили?

47 отговора

5. Ако в класа /групата/ има деца, към които останалите се отнасят зле, необходима ли е специална интервенция от страна на възрастния?

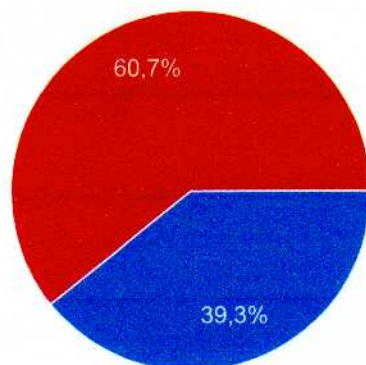
51 отговора

- Да, тези деца се нуждаят от помощ, за да се интегрират успешно в групата.
- Проблемите не са толкова сериозни, в такива случаи е по-добре децата сами да решават проблемите помежду си.

6. Има ли в класа /групата/ деца, които са импулсивни, със слаб самоконтрол, лесно се разгневяват, бурно реагират, ако останалите им пречат?

56 отговора

- да има
- не няма

7. Ако има такива деца, как се отнасят останалите към тях?

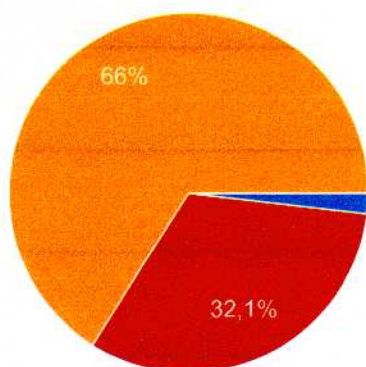
43 отговора

- Избягват ги или се опитват да не им обръщат

8. Ако имате предвид колко чести и колко сериозни са нещата, които се случват, как бихте определили тези деца?

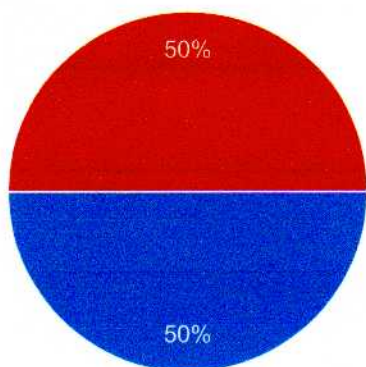
53 отговора

- Като агресори, на които останалите на свой ред отмъщават.
- Към момента не са такива, но биха могли да се превърнат в агресори, на които останалите отмъща...
- Става въпрос по-скоро за безобидни неща, типични за отношенията между връстници.

9. Ако в класа /групата/ има деца с не овладяно, импулсивно поведение, необходима ли е специална интервенция от страна на възрастния?

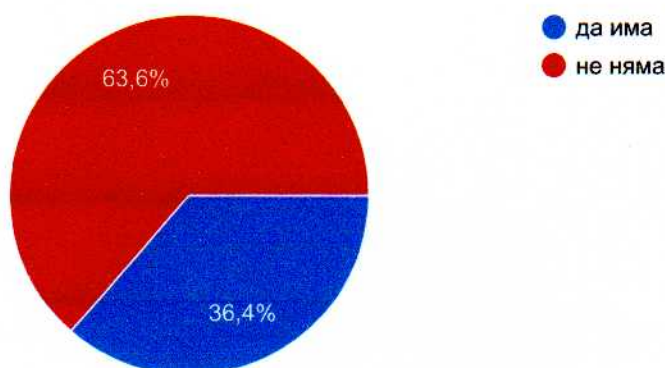
52 отговора

- Да, тези деца се нуждаят от помощ, за да се интегрират успешно в групата.
- Проблемите не са толкова сериозни, в такива случаи е по-добре децата сами да решават проблемите помежду си.

10. Има ли в класа /групата/ деца, които обичат нарочно да дразнят и да се подиграват на другите, опитват се да доминират, държат се грубо, агресивно и без видима причина?

55 отговора

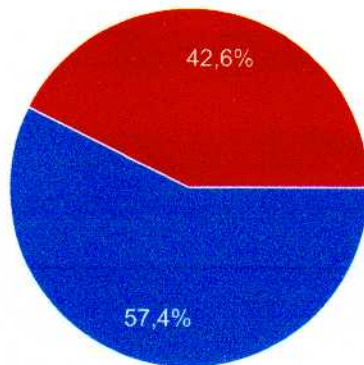
11. Ако в класа /групата/ има такива деца, бихте ли определили действията им като тормоз, т.е. целят да причинят страдание на очевидно по-слабо от тях дете, като действията се повтарят многократно, за продължителен период от време?

52 отговора

12. Ако в класа/ групата/ има деца, които обичат да дразнят, да се подиграват на другите, да доминират и се държат агресивно и без видима причина, необходима ли е специална интервенция от страна на възрастния?

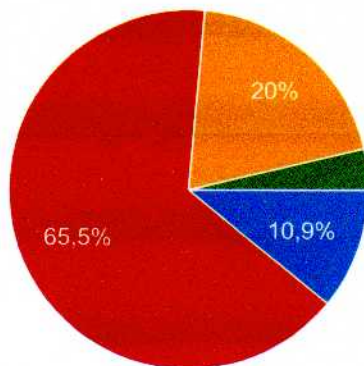
54 отговора

- Да, тези деца се нуждаят от помощ, за да се интегрират успешно в групата.
- Проблемите не са толкова сериозни, в такива случаи е по-добре децата сами да решават проблемите помежду си.

13. Ако в класа /групата/ има деца, които обичат да дразнят, да се подиграват на другите, да доминират и се държат агресивно и без видима причина, родителят поема ли отговорност за действията на своето дете.

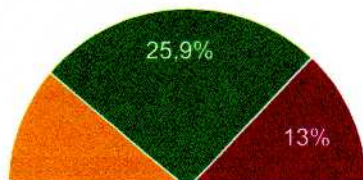
55 отговора

- скоро не
- по скоро да, но търси и друга причина за поведението
- по скоро не, защото неговото дете е много добро у дома
- не, според него възпитанието е отговорност на учителя

14. Според Вас ако в класа/ групата/ има дете което е тормозено , то би споделило за проблема си

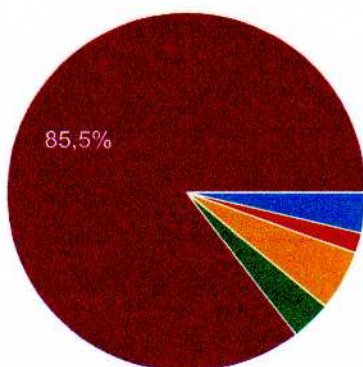
54 отговора

- с приятели или съученици
- с психолог или педагогически съветник
- с учител
- с треньор

15. Имаше ли случай на тормоз през тази учебна година във Вашия клас / група/

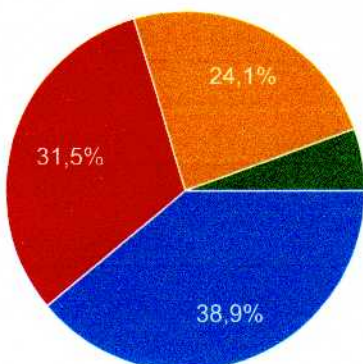
55 отговора

- да преди седмица
- да преди месец
- да през този срок
- в началото на учебната година
- не нямаше

16. Вие сте

54 отговора

- класен ръководител
- учител по спортна подготовка
- учител по общообразователен предмет
- възпитател